

Behov for økt tilgjengelig kapital for innovasjons- og oppstartsbedrifter

Norge trenger det private næringslivet, også som en del av arbeidet med den grønne skiftet, men inngangsdøra i dag er smal for vanlige folk med gode ideer. Dette kommer blant annet av mulighetene som finnes for å innhente risikokapital.

Det er ikke mulig å etablere en bedrift eller å få den til å vokse uten kapital. De aller fleste sitter imidlertid ikke selv på nok kapital for å kunne gjøre en idé om til produksjon med tilhørende arbeidsplasser. I Norge har vi noen ordninger som gjør det enklere for gründere som ønsker å starte bedrift, for eksempel de som forvaltes av Innovasjon Norge. Men dette er ikke på langt nær tilstrekkelig for å sikre den graden av innovasjon som vi trenger for å gå framtiden i møte. Det er også slik at Innovasjon Norge kun dekker 50% av bedriftens kapitalbehov ved innvilgelse av innovasjonslån. Dette betyr at dersom en bedrift har behov for 10 millioner kroner, må søker selv bidra med 5 millioner. Det er det mange som ikke kan. I slike tilfeller kan en bedrift vende seg til private investorer. Private investorer kan være gunstig, ikke bare for å øke grad av kapital, men også fordi bedriften ofte får utbytte av investorens kompetanse og kunnskap. Med økt grad av eierskap fra en privat investor vil derimot eierskapet til gründeren reduseres, sammen med utbyttet når bedriften eventuelt går med overskudd. Tilsvarende vil formuen til den private investoren øke, og investoren vil dermed kunne sko seg på ideene og arbeidet til gründere som ikke selv har kapital. Det er imidlertid ingen grunn til at verdiutvikling trenger å bidra til ytterligere forskjeller, og omfordeling trenger heller ikke kun å skje etterskuddsvis.

Slik situasjonen er i dag er oppstartsbedrifter i Norge helt avhengige av private investorer til å bidra med risikokapital for å sikre innovasjon og arbeidsplasser i Norge, og den usikre økonomiske situasjonen vi står i gjør også behovet for tilgjengelig kapital for oppstartsbedrifter viktigere. I usikre tider vil ofte private investorer ta mindre risiko, noe som kan være ødeleggende for Norges evne til å skape nye og grønne arbeidsplasser, særlig når de offentlige ordningene vi har for å finansiere prosjekter og bedrifter ikke er tilstrekkelige – særlig ikke for innovasjonsbedrifter. Vi bør jobbe for å minske oppstartsbedrifters avhengighet av private investorer, og øke gründeres mulighet for å beholde mer eierskap av egen bedrift selv. Dette gjelder særlig i tidlig fase, hvor oppstartsbedrifter risikerer å selge seg selv billig for å overleve. Selv om økt grad av offentlige involvering også kan bidra til at det offentlige bærer en høyere risiko, vil også det offentlige høste mange av de gevinstene som resulteres av flere lønnsomme bedrifter, flere arbeidsplasser og mer lokalt eierskap.

SV mener:

- Det offentlige bør sørge for mer tilgjengelig kapital for oppstartsbedrifter og redusere oppstartsbedrifters avhengighet av private investorer
- Den offentlige kapitalen skal brukes som insentiv for å fremme alternativer kollektivt eierskapsformer som for eksempel at ansatte eier bedriften de jobber for.

- 41 • I den usikre økonomiske situasjonen vi er i nå, bør størrelsen på bevilgningene til
42 Innovasjon Norge økes¹
- 43 • En statlig satsing gjennom allokering til et nytt, fleksibelt fond-i-fond-
44 venturekapitalmandat med en kapital på min. 1 milliarder kroner som skal investeres
45 over en treårsperiode, i tråd med forslaget til Kapitaltilgangsutvalget fra 2018.
- 46 • Andelen som dekkes av innovasjonslånet fra Innovasjon Norge bør økes fra 50
47 prosent
- 48 • Det er behov for mer samarbeid på regionalt nivå for å støtte opp om
49 oppstartsbedrifter i de ulike fylkene og kommunene
- 50 • Vi må bedre mulighetene for kvinnelige gründere og gründere med annen
51 minoritetsbakgrunn (annen etnisk bakgrunn, personer med funksjonsnedsettelse,
52 kjønnsidentitet etc) med lettere tilgang til risikokapital

---

¹ Slik det er nå vil Innovasjon Norge ha 75 færre ansatte i 2024 sammenlignet med 2019 [Innovasjon har aldri vært viktigere \(innovasjonnorge.no\)](https://www.innovasjon.no)